

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Хімчук Л. І.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

(м. Івано-Франківськ)

liliana.khimchuk@pnu.edu.ua

Молодший шкільний вік є важливим етапом у становленні гармонійної особистості. У процесі переходу дитини від дошкільного віку до молодшого шкільного віку змінюється соціальна ситуація, в яку попадає дитина, а це значною мірою здійснює на неї сильний емоційний вплив, стандартизує її умови життя. Природно, що така ситуація може викликати у дитини амбівалентні хвилювання, а саме: страх виявитися поганим учнем, бажання виправдати очікування дорослих тощо. Відбуваються відхилення в поведінці, які виявляються через гіперактивність, гіподинамію або загальмованості. Як правило, дані відхилення у дитини створюють підґрунтя для розвитку почуття відчуженості, знижують її волюву активність та пригнічують настрої. У цьому аспекті важливою є здатність майбутніх психологів та учителів допомогти молодшим школярам у становленні їх емоційної зрілості, яка є важливим компонентом готовності до шкільного навчання.

Зменшити імпульсивні реакції молодших школярів та сприяти появі у них емоцій, які є відповідними до соціальних норм і вимог освітнього середовища, формувати здатність довший час виконувати навчальні завдання стає можливим завдяки засобам інформаційно-комунікаційних технологій.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій стало ефективним інструментом для подолання формалізму в освіті та дозволяє висвітлити навчальний матеріал у цікавому форматі, надає йому особистісну цінність та привабливість для кожного учня.

Погляди на сутність інформаційно-комунікаційних технологій навчання та особливості їх використання в освітньому процесі відображені в працях таких науковців, як В. Биков [1], М. Лещенко [2], Л. Тимчук [2] та ін.

Гармонізація емоційного стану молодших школярів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) передбачає використання різних методів навчання. Зокрема, в

процесі практичної підготовки у початкових школах, студенти спеціальності «Початкова освіта» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника використовували методи цифрової віртуалізації навчальної діяльності для гармонізації емоційного стану учнів, які впроваджувалися на основі роботи в онлайн середовищах. Методи цифрової віртуалізації навчальної діяльності трактуються нами як такі, що передбачають створення цифрових інформаційних образів навчального матеріалу для учнів з різними типами інтелектів, забезпечують «візуалізацію ідей, понять, персоніфікацію різних ситуацій, дають можливість побачити надто дрібні об'єкти в збільшеному вигляді» [4, с. 22-23; 5, с. 61-63].

Молодшим школярам було запропоновано ознайомитися з сервісом «Ornament Name», який призначений для створення унікальних текстових орнаментів вишивки (Ornament Name) [3]. Також ефективним методом для покращення емоційного стану молодших школярів є створення та використання цифрових наративів, що базуються на піснях, художніх творах та особистих оповідях. Цей підхід забезпечує гармонійне поєднання тексту, музики та дій в цифровому форматі, яке одночасно впливає на розвиток різних видів інтелекту та надає можливість учням перенестися в ігрову віртуальну реальність. Використання цифрових наративів допомагає учням осмислювати навчальний матеріал без стресу, представляючи його у доступній образній формі та допомагаючи їм розуміти взаємозв'язки між подіями, явищами та об'єктами. Наприклад, для створення особливої атмосфери казкової подорожі до «Овочевого краю короля Гарбуза», можна використовувати сучасні музичні відео та мультфільми, такі як «Ходить гарбуз по городу» – народна українська пісня, або «Їздить трактор по городу», на слова та музику Назара Савки. Завдяки таким ресурсам, учні можуть легше відчувати магію казки та активно взаємодіяти з ними.

Для гармонізації емоційного стану й розвитку інтересу до навчання можуть бути використані цифрові відео, які поєднують візуальні образи літер, звук, зображення та рухи персонажів. Приміром, «Український алфавіт за 5 хвилин», який використовували майбутні учителі на заняттях з молодшими школярами під час практичної підготовки, викликав позитивні емоції в учнів та виявився мотивуючим початком для навчальних пригод і полегшив засвоєння навчального матеріалу.

Використання методів цифрової віртуалізації навчальної діяльності підхід, які реалізуються за допомогою засобів ІКТ, допомагає створити стимулююче та захоплююче освітнє середовище, де діти можуть отримувати більше задоволення від навчання та вдосконалювати свої навички.

Отже, сучасний етап науково-технічного прогресу супроводжується зростаючим впливом інформаційно-комунікаційних технологій на різні аспекти життя суспільства, включаючи освіту та розвиток дітей. Глобальні зміни в способах сприйняття і обробки інформації створюють нові можливості для гармонізації емоційного стану молодших школярів та покращення їхнього психологічного комфорту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ: Атіка, 2009. 684 с.
2. Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Розвиток інформаційно-комунікаційних медіакомпетентностей учителів у міжнародному педагогічному просторі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. Т. 38. Вип. 6. С. 13–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2013_38_6_4 (дата звернення 01.10.2023).
3. Конструктор орнаментів та текстової вишивки. *Ornament name*. 2023. URL: <https://ornament.name/> (дата звернення 01.10.2023).
4. Хімчук Л. І. Дидактична система формування базових компетентностей майбутніх учителів початкової школи : автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.09. Полтава, 2021. 446 с. URL: http://pnpri.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/himchuk_01.03_v-pechat.pdf (дата звернення 01.10.2023).
5. Хімчук Л. І. Використання цифрових технологій при вивченні дисципліни «Методика трудового навчання» майбутніми вчителями початкових класів. *Формальна і неформальна освіта у вимірах педагогіки добра Івана Зязюна: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 5–6 березня, 2018 р. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2018. С. 61–63.*

ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО ВТОРГНЕННЯ РФ В УКРАЇНУ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ Штепа К. А.

Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського
katerinashtepa1zh@gmail.com

У час військового протистояння агресорові особливо гостро виникає потреба у формуванні патріотичних почуттів та громадянської свідомості в дитячому, юнацькому та молодіжному